

عنوان درس: درایه الحدیث   مقطع: کارشناسی   رشته: الهیات   مدرس: سیدمهدی نریمانی

۱- معرفی و اهداف درس

یکی از منابع مهم و ارزشمند فهم دین، احادیث اهل بیت(ع) است. اما با توجه به ارزشمندی این تراش گرانبها، برخی افراد سعی کرده‌اند مطالب غیر صحیح و جعلی را به عنوان حدیث مطرح کنند. دانشیان حدیث، با توجه به آنچه در روایات اهل بیت(ع) برای تشخیص سره از ناسره مطرح شده است و همچنین تجربه شخصی خود در تشخیص احادیث جعلی و اسرئیلیات، را در دانش درایه الحدیث، گردآوری کردند.

از دانش درایه الحدیث به علوم الحدیث، درایه الحدیث، مُصْطَلَحُ الحدیث و اصول الحدیث نیز تعبیر شده است. که در آن از مباحث مربوط به سند و متن حدیث و چگونگی دریافت و آداب نقل حدیث، بحث می‌شود. در این نیم‌سال به مهم‌ترین مباحث مربوط سند و متن حدیث اشاره می‌گردد.

این کلاس کارگاهی برگزار می‌گردد و نیازمند فعالیت جدی دانشجویان است.

۲- معرفی استاد

<https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/seyed-mahdi-narimani-zamanabadi>

۳- پیش‌نیازهای درس

این درس پیش‌نیاز خاصی ندارد، البته بی‌گمان نیازمند مطالعات حدیثی است.

۴- منابع درسی

دانش درایه الحدیث همراه با نمونه‌های حدیثی و فقهی (با تحریری نو) نوشته محمدحسن ربانی.

۵- تکالیف دانشجوی

الف) ارزشیابی مستمر

تکالیف کلاسی هر جلسه که دانشجویان باید برای هر جلسه بیاورند و همچنین آزمونک‌هایی که در کلاس گرفته می‌شود، ۸ نمره دارد.

ب) ارزشیابی پایان‌ترم

امتحان پایان نیم‌سال ۱۲ نمره دارد.

۶- زمان‌بندی

جلسه اول: کلیات (تعریف، ضرورت، سیر مطالب)

جلسه دوم: اصطلاحات مقدماتی (حدیث، خبر و اثر)، مربوط به روات (حافظ، شیخ، مولی)، راه‌های رسیدن حدیث به راوی.

جلسه سوم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر یقین آور بودن یا نبودن روایت (خبر متواتر و خبر واحد)

جلسه چهارم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر تعداد راویان (مستفیض و عزیز)

جلسه پنجم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر اتصال و انقطاع سند (مسند، متصل، مرسل، معلق و منقطع)

جلسه ششم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر انتساب به آخرین گوینده (حدیث قدسی، مرفوع، موقوف و مقطوع)

جلسه هفتم تا نهم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر اوصاف راویان (صحیح، حسن، موثق و ضعیف)

جلسه دهم و یازدهم: حضور در کتابخانه و تمرین عملی آموخته‌ها

جلسه دوازدهم و سیزدهم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر تغییراتی که در متن یا سند رخ داده (مُدْرَج، مقلوب، مصحف،

مُحَرَّف، مضطرب و موضوع)

جلسه چهاردهم و پانزدهم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر حالات وارد بر متن روایت (نص، ظاهر، مَوَّل، مجمل، ناسخ،

منسوخ، محکم، متشابه و...)

جلسه شانزدهم: تقسیم‌بندی احادیث از نظر تعداد واسطه‌ها تا امام معصوم (عالی و نازل) و سن راویان (روایه الاقران و

مُدْبِج) و تشابه نام راویان (مشترک، مفترق، متشابه السند، موتلف و مختلف)

۷- راه‌های ارتباطی و میزان زمان تقریبی برای دریافت پاسخ:

ID تلگرام و ایتا: smnarimani@ (تقریباً هر روز، پاسخگو هستم)